
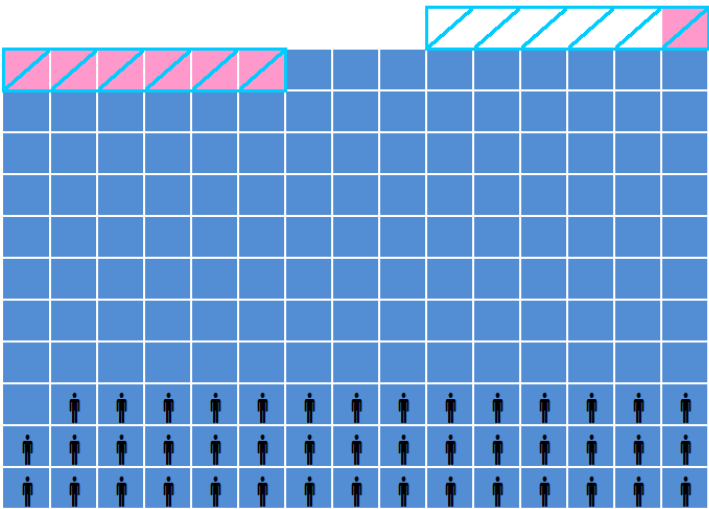
Met Elkaar, Voor Elkaar

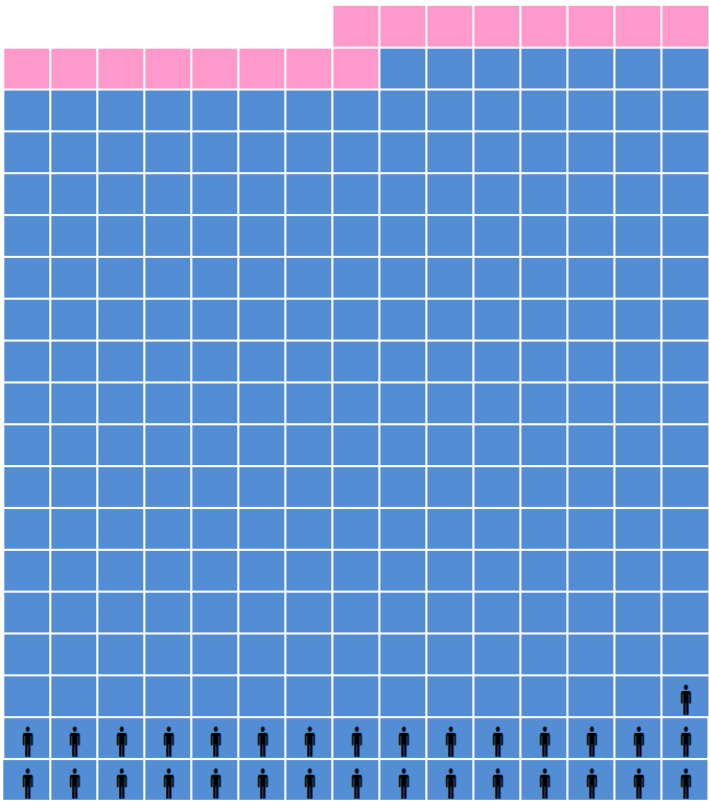
Eerste evaluatie beleidsplan DDK3
1 januari - 31 december 2015

1 juni 2016

nieuwe taken

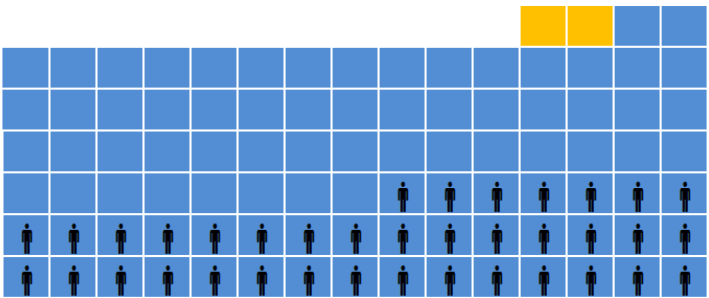

Jeugdhulp

Beschermd wonen*

* = regionale taak

Wmo - Begeleiding

*De Doetinchemse Keuze
in één oogopslag*

- = € 100.000 budget
- = € 100.000 overschrijding
- = € 100.000 onderschrijding
- = € 100.000 regionale verevening

= 25 inwoners die vallen onder dit beleidsveld

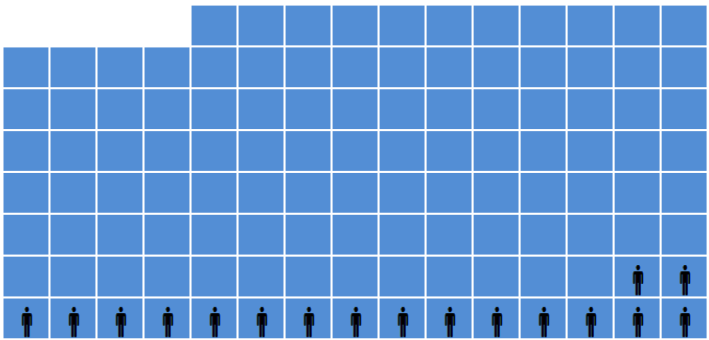
oude taken

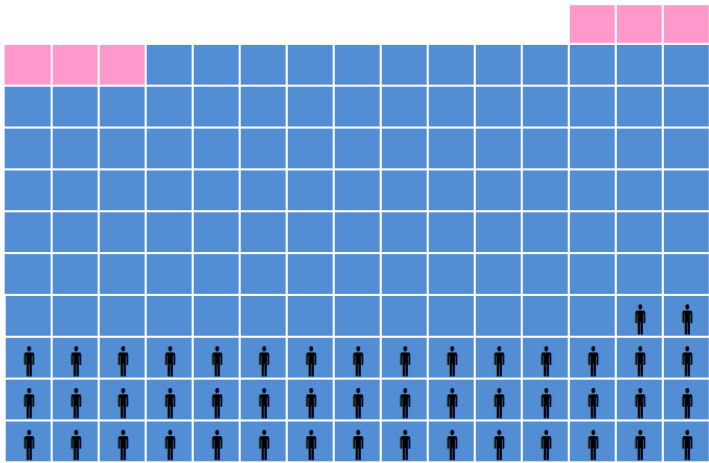
Wmo - WRV

Wmo - HH

Participatie - WSW

Participatie - Bijstand

INHOUDSOPGAVE

BESTUURLIJKE INLEIDING	2
Bijna anderhalf jaar onderweg	2
Transitie en transformatie	2
Deze eerste evaluatie	2
 KADERS	 3
Niemand tussen wal en schip en I huishouden- I plan- I regisseur	3
Voorkomen is beter dan genezen; preventief handelen is prioritair	5
De eigen kracht: wat kun je/kunt u zelf?/ Zo lang mogelijk zelfstandig in een vertrouwde omgeving blijven functioneren/ Inzet op werk/ Ruimte voor de samenleving	6
 CONCRETE DOELSTELLINGEN	 13
Het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders in Doetinchem:	13
Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt	14
De sociale cohesie in de buurt groeit.	14
Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening.	15
 FINANCIËN DDK	 16

Bestuurlijke inleiding

Bijna anderhalf jaar onderweg

De afgelopen jaren hebben de decentralisaties van de Jeugdzorg, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de voormalig Participatiewet grote belangstelling gekregen. Met de decentralisatie van deze taken beoogt het Rijk onder andere de uitvoering van jeugdhulp, ondersteuning, participatie en begeleiding dichter bij de leefwereld van inwoners te laten uitvoeren. Gemeenten hebben beter zicht op de lokale mogelijkheden en verbanden, en weten hun inwoners beter te vinden.

In het proces naar de decentralisaties waren er ook veel zorgen. Niet onterecht, het ging immers om een gigantische hoeveelheid taken, die zwaar ingrijpen in het persoonlijk leven van mensen. Er mag dus weinig mis gaan.

Wat gaat goed?

- ✓ Transitie goed opgevangen
- ✓ Geen calamiteiten
- ✓ We zien mooie voorbeelden van vernieuwing
- ✓ Vindbaarheid
- ✓ Laagdrempelig
- ✓ Budgetten in grip

Transitie en transformatie

Onze eerste conclusie is dat de transitie in Doetinchem zonder grote calamiteiten is verlopen, de transformatie is echter net begonnen. Voor onze inwoners is de zorg die zij hadden over het algemeen gecontinueerd, mensen met een nieuwe vraag hebben passende ondersteuning gekregen. Het heeft veel tijd en energie gekost om goed in beeld te krijgen wie er zorg en ondersteuning ontvangen, en dit in de systemen te verwerken. Gebleken is dat de door het Rijk overgedragen cliëntenbestanden sterk vervuild waren. Nu we dit grotendeels op orde hebben kunnen we inzetten op de verdere Kanteling en inzet op preventie.

Hiervoor willen we de beleidsvelden in DDK uitbreiden met taken die de gemeente al langer had en die nog niet in DDK zijn opgenomen, zoals de OGGZ en de preventie agenda Jeugd.

Onderdeel van de transformatie is immers een cultuurverandering; van *recht op* naar *ondersteuning bij*. We zien dat dit nog een verdere omslag in denken vraagt, zowel bij ons als gemeente (de politiek, het bestuur en onze eigen professionals als bij aanbieders en inwoners. Goede voorbeelden helpen de winst van deze transformatie zichtbaar te maken.

Deze eerste evaluatie

Het college wil aan de hand van deze eerste evaluatie graag in gesprek met de gemeenteraad over de ervaringen in 2015, en de inzet voor 2016 en verder. Als input voor deze eerste evaluatie gebruiken we:

- Kwartaalrapportage (Q)4, met de eerste kwalitatieve en kwantitatieve metingen van het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid (EPG)
- De Voorjaarsnota 2016
- De Jaarstukken 2015

We kijken terug op de vastgestelde kaders en benoemen kort de belangrijkste ontwikkelingen. Ook geeft het college een reflectie op de conclusies van het EPG op de vastgestelde concrete doelstellingen uit DDK.

Door de tekst heen vindt u voorbeelden van vernieuwingen. Deze dragen bij aan de gedachte achter de Kanteling, zijn gericht op preventie of via 'nieuw voor oud' een verschuiving van 2^e lijn naar 0^e of 1^e lijns zorg.

Prioriteiten vanuit het college

- Verdere ontwikkeling vernieuwing en inzet op preventie
- Houding en cultuur
- Verdere slag nodig om in 2016 binnen de budgetten te blijven
- Vanaf 2017 nieuw inkoop

Kaders

In de Doetinchemse keuze is een tiental kaders vastgesteld. Bij deze eerste evaluatie blikken we even terug op onze vastgestelde visie en geven we aan hoe dit het afgelopen jaar is gelopen. We schetsen de ontwikkelingen en geven aan waar we in de komende periode op in willen zetten.

De kaders die elkaar in de praktijk sterk overlappen zijn voor de leesbaarheid samengevoegd.

Niemand tussen wal en schip en I huishouden- I plan- I regisseur

Onze visie in 2 zinnen

Het uitgangspunt binnen *Met Elkaar, Voor Elkaar* is dat elke inwoner zoveel mogelijk zelfstandig de regie voert over het eigen leven. Lukt dat onverhoopt niet? Dan zetten we naar behoefte van de inwoner in op het sociale (eigen) netwerk, de algemene voorzieningen en eventueel maatwerk.

De buurtcoach vormt voor alle inwoners in de wijk een herkenbaar aanspreekpunt voor ondersteuning. Hij is samen met het wijknetwerk verbinder in de wijk. Bij meervoudige problematiek maakt de buurtcoach samen met de inwoner een plan.

Wat hebben we al bereikt?

Door het overgangsrecht en door de zachte landing is er niemand echt tussen wal en schip terecht gekomen. Er zijn geen grote incidenten en/of calamiteiten geweest. De grote overgang is voor de burger redelijk soepel verlopen. Wel hebben mensen soms langer moeten wachten op besluiten. Het aantal inwoners dat zorg bleek te ontvangen was groter dan we dachten op het moment dat de decentralisaties overkwamen. Dit kwam met name doordat de lijsten die we op het gebied van jeugd ontvingen van de aanbieders niet compleet waren.

In DDK zijn we ervan uitgegaan dat 80% van onze inwoners geen ondersteuning nodig heeft. 20% van onze inwoners zal zo nu en dan kortdurend ondersteuning nodig hebben bij het voeren van regie over het eigen leven. Binnen deze 20% zal voor 5% van onze inwoners dit geregeld het geval zijn. Voor hen is de buurtcoach het belangrijkste aanspreekpunt. Deze percentages lijken in dit eerste jaar redelijk te kloppen. Het Zorgplein en Laborijn zijn er in principe voor enkelvoudige ondersteuningsvragen. Met het Buurtplein hebben we een collectieve en wijkgerichte voorziening opgericht. In de praktijk zien we in ieder geval bij jeugd dat het onderscheid enkelvoudig en meervoudig niet altijd zo duidelijk te maken is. Vindplaatsgericht werken (outreaching werken) is intensief opgebouwd. Het Buurtplein maakt verbindingen met diverse partners op wijk- en stedelijk niveau. Zorgmijders worden sneller gesignaleerd doordat de buurtcoach in de wijk is.

Goed voorbeeld I Pilot huisartsen

De jeugdhulp is binnen de huisartsenzorg altijd een vrij onbekend terrein geweest. Huisartsen hebben over het algemeen weinig specifieke kennis van jeugdzorg en verwijzen een kind daarom snel door naar een specialistische aanbieder. Vanuit deze gedachte is de huisartsengroep IJzerrijk (Gaanderen/Terborg/Silvolde) in februari 2015 gestart met (een pilot) praktijkondersteuning jeugd GGZ.

In deze pilot worden huisartsen ondersteund door GZ-psychologen die gespecialiseerd zijn in kinder- en jeugdpsychiatrie. Zij zitten op de huisartsenpraktijk en helpen bij de beoordeling of een kind doorverwezen moet worden. Als het kan bieden ze zelf kortdurende behandeling en begeleiding, waardoor een doorverwijzing niet nodig is. Ook schakelen ze indien wenselijk met de buurtcoach (na instemming van ouders en/of de jeugdige zelf). Ouders en kinderen zijn hier heel tevreden over. Ze voelen zich gehoord, en vinden het fijn direct geholpen te worden.

Uit gesprekken met cliënten blijkt dat cliënten van het Buurtplein zich goed ondersteund voelen en weer verder kunnen. Bij het Buurtplein zijn eind 2015 ongeveer 2000 inwoners lopende dossiers, daarnaast zijn mensen in beeld via collectieve voorzieningen. Het Zorgplein heeft circa 7000 indicaties afgegeven in 2015. Om het flinke aantal (her)indicaties te kunnen opvangen, zonder de wachttijden teveel te laten oplopen, is extra capaciteit ingezet.

De buurtcoaches werken voor gezinnen met meervoudige problematiek met een gezinsplan met doelen en activiteiten op de relevante levensdomeinen. In deze situaties waarin het gezin regievoering niet zelf kan, pakt de buurtcoach de regie. Uit het onderzoek van het EPG bleek dat relatief veel mensen de buurtcoach in dit eerste jaar al wisten te vinden, 43% heeft zichzelf gemeld. Op het gebied van Jeugdhulp zien we dat er nog verbetering mogelijk is. Doordat zowel jeugdconsulenten als buurtcoaches willen vermijden dat er iets mis gaat wordt nog relatief vaak voor specialistische zorg gekozen. Dit is natuurlijk goed als het nodig is, maar hoeft misschien minder vaak dan nu.

We zien dat veel van de vragen voor ondersteuning met financiële problematiek te maken hebben. De ervaringen met het bureau voor financiële ondersteuning zijn erg positief, de samenwerking met buurtcoaches verloopt goed.

Er is een soepele overgang voor mensen op de wachtlijst van sociale werkvoorziening door nauwe samenwerking tussen het SW bedrijf (Laborijn) en het UWV.

Welke ontwikkelingen zien we?

- Door de nieuwe inrichting van wetgevingen Wet langdurige zorg (Wlz), Jeugdwet, Wmo 2015 en Zorgverzekeringswet (Zvw) zijn er grijze gebieden ontstaan onder welke wet de mensen vallen. Dit is nog niet altijd opgelost. Een voorbeeld hiervan is dat er kinderen zijn waarvan onduidelijk is of ze onder de Wlz of de Jeugdwet vallen, dit is een landelijk probleem.
- Tot ver in 2016 zien we dat er nog nieuwe aanbieders zich melden en blijken aanbieders mensen in zorg te hebben die nog niet bij ons bekend zijn. Zo hebben we in 2015 al gezien dat rondom jeugd de aantallen jongeren in zorg flink anders waren dan bleek uit de lijsten en inschattingen die we eind 2014 hadden. We kregen van ongeveer 600 jongeren de gegevens overgedragen; in de praktijk bleken er 900 jeugdigen al ondersteuning te ontvangen. Daarnaast stroomden er nog “nieuwe” jongeren in.
- Door de recente ontwikkelingen op het gebied van privacy zien we dat uitwisseling tussen de verschillende uitvoeringsorganisaties lastig is. Inwoners geven niettemin aan het onprettig te vinden wanneer professionals opnieuw om informatie vragen die zij eerder al gegeven hebben.
- Voor onder andere de doelgroep OGGZ merken we dat er behoefte is aan reguliere woningen. Er zijn verschillende redenen voor dit ervaren tekort aan woningen. Zo is er op dit moment vrij weinig doorstroom, waardoor in de huursector weinig geschikte woningen vrij komen. Binnen de regionale afspraken vormen onder andere de afspraken vanuit de task force een blokkade doordat er weinig woningen mogen worden bijgebouwd. Uitstroom vanuit onze centrum gemeente naar andere regiogemeenten is ook noodzakelijk. We maken hierover afspraken in de Woonvisie, zijn in gesprek met de woningbouwcoöperatie(s) en regiogemeenten.

Waar zetten we op in?

- Uitrol van de pilot Specialistische ondersteuning Huisarts Jeugd over Doetinchem. Zie goed voorbeeld 1.
- Vanuit professionals horen we dat jongeren tussen 17- 27 soms reden van zorg zijn. Zij vallen soms net tussen verschillende wetten en regelingen in. Omdat de doelgroep (17-27 jaar) zich niet alleen binnen de gemeentegrenzen begeeft wordt hiervoor regionaal samengewerkt. Met zorgaanbieders worden afspraken gemaakt over de voorbereiding van jongeren op de

overgang 18-/18+. Een individueel toekomstplan zou kunnen helpen in de zoektocht naar zinvolle dag- en vrijetijdsbesteding. Verder heeft RMC (regionaal meld en coördinatiepunt) de opdracht meer structurele aandacht te geven aan jongeren in een kwetsbare positie. Aandachtspunt is voor al deze voorzieningen de integrale aanpak.

- We willen verder inzetten op nazorg. Met name op het verder inrichten van de regie op de maatwerkvoorzieningen zien we verbetermogelijkheden. Zo willen we blijven monitoren wat er qua ondersteuning is ingezet en wat hier de resultaten van zijn.

Voorkomen is beter dan genezen; preventief handelen is prioritair

Onze visie in 2 zinnen

Nog beter is het als we er samen voor kunnen zorgen dat er geen probleem ontstaat: voorkomen is beter dan genezen.

Wat hebben we al bereikt?

De buurtcoaches zitten diep in de wijk en zijn daarmee in de positie om vroegtijdig te signaleren en in te grijpen. Door hun afstemming met de wijknetwerken en andere partners in de wijk is een sterke sociale kaart ontstaan. Netwerken en organisaties rond inwoners weten de buurtcoach te vinden als aanspreekpunt. Door het laagdrempelig contact en de waakvlamdossiers met en van de buurtcoaches en sociaal raadslieden pogen we terugval te voorkomen.

Door het breed inzetten van de methodiek van de keukentafelgesprekken is in vroeg stadium de samenhang tussen ondersteuningsvragen van inwoners duidelijk geworden. De vraag achter de vraag. De hoofdgedachte hierachter is het vergroten van zelfredzaamheid, zodat mensen meer regie hebben over hun eigen leven. Hiervoor is duidelijkheid over regie en snelle afstemming tussen onze uitvoeringsorganisaties van belang. Deze lijnen worden steeds korter. Men weet wat men aan elkaar heeft en de verschillende rollen worden duidelijker.

De introductie van het meedoenarrangement geeft inwoners meer ruimte om mee te doen aan de samenleving. We gaan ervan uit dat dit uiteindelijk ook leidt tot zij minder aanspraak op maatwerkvoorzieningen of ondersteuning.

We hebben extra geïnvesteerd in preventie door in te zetten op mantelzorg en door te investeren in de Stadskamer als voorliggende voorziening. Rondom burenpromotie is verder geïnvesteerd in de inzet van geschoolde vrijwilligers voor buurtbemiddeling. Bij lichte financiële problematiek ondersteunen vrijwilligers met financiële ondersteuning. Met de inzet van opvoedingsondersteuning wordt goed samengewerkt met het consultatiebureau, onderwijs en Integrale vroeghulp.

Goed voorbeeld 2 de Stadskamer

De Stadskamer is een voorbeeld van de verschuiving van de 2^e naar de 0^e en 1^e lijn. De toegang is laagdrempelig, mensen hebben geen indicatie nodig om hier terecht te kunnen. Voor 2016 is deze voorziening uitgebreid ten opzichte van 2015. De Stadskamer biedt 60.000 tot 80.000 dagdelen daginvulling aan en neemt ook een deel van de begeleiding over. Inmiddels is een flink deel van de klanten die bij GGnet daginvulling hadden overgegaan naar de Stadskamer.

Welke ontwikkelingen zien we?

- Door het aflopen van het overgangsrecht wordt het in de komende tijd makkelijker om de slag te maken naar andere, voorliggende voorzieningen waar dat passende ondersteuning is.
- Met de inrichting van de Stadskamer hebben we een voorliggende voorziening ingericht voor daginvulling en gedeeltelijk voor begeleiding. Zie goed voorbeeld 2.

Waar zetten we op in?

- Nu alle mensen die zorg ontvangen bij ons in beeld zijn gaan we meer dan nu inzetten op preventie. In 2016 verwachten we hiervoor de eerste resultaten te zien bij de Stadskamer.
- Er is geïnvesteerd in het opzetten van (collectieve) activiteiten met en voor inwoners. We hebben geconstateerd dat er veel burgers zijn met financiële problemen die ondersteuning zoeken. We hebben door nauwe samenwerking tussen Buurtplein en bureau voor fin ondersteuning van Zorgplein en Werkplein (Laborijn) ingezet op preventieve activiteiten.
- Goede voorbeelden op het gebied van preventie zijn ook het huurschuldenoverleg, het formulierencafé en de (online) voorzieningencheck.

De eigen kracht: wat kun je/kunt u zelf?/ Zo lang mogelijk zelfstandig in een vertrouwde omgeving blijven functioneren/ Inzet op werk/ Ruimte voor de samenleving

Onze visie in 2 zinnen

Het vertrekpunt voor het oplossen van het probleem is de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner en zijn of haar directe omgeving. Wanneer het een inwoner niet zelfstandig lukt, organiseren wij ondersteuning. We werken met een keten van oplossingen: van eigen kracht, naar netwerk, naar algemene voorzieningen en uiteindelijk maatwerk.

We zijn erop gericht dat iedereen zo lang mogelijk, zo zelfstandig mogelijk en zo goed mogelijk kan functioneren thuis en in de maatschappij. Zo voorkomen we zoveel mogelijk de instroom in duurdere ondersteuningsarrangementen buitenshuis en doen we dat in de geborgenheid van het vertrouwde thuis en in de eigen kracht.

Werk is belangrijk. Niet alleen vanwege het zelfstandig verwerven van een inkomen, maar ook voor zingeving en structuur in het leven van de Doetinchemse inwoner. We geven prioriteit aan het vinden en behouden van (regulier) werk.

We maken ruimte voor de samenleving. Dit betekent dat we burgerinitiatieven, zelfhulporganisaties en innovatieve, samenwerkende professionele organisaties willen faciliteren.

Goed voorbeeld 3 Initiatief eigen kracht:

- ✓ In 2015 zijn collectieve activiteiten in de wijken opgezet. Zoals Autin (georganiseerd voor en door autistische jongeren), de hobbywerkplaats Wehl, samen eten en koken in de wijk
- ✓ Er is een algemene vervoersvoorziening georganiseerd voor de bewoners van Fatima/Elver
- ✓ Inzet van vrijwilligers bij het formulierencafé, budgetcoaching, spreekuren voor studenten van Graafschapcollege etcetera

Wat hebben we al bereikt?

We hebben in de keukentafelgesprekken de vraag gesteld wat mensen zelf kunnen oplossen. Dit was vooral voor de professionals in het begin erg wennen. Dit begint in te slijten en te landen. Uit de resultaten van het EPG onderzoek zien we dat mensen het niet erg vinden wanneer deze vraag wordt gesteld. Ook wordt door de buurtcoach meer gestuurd op het voeren van eigen regie, inwoners worden meer in positie gebracht. We investeren in het gewone leven door de gebiedsgerichte aanpak, en de investering in sociale cohesie die daarmee in gang is gezet. De buurtcoaches hebben toenemend oog voor de kracht in de wijk vanuit hun rol in het sociaal makelen.

Als er dan toch een maatwerkvoorziening nodig is dan hebben we een ander vertrekpunt: 'wat kunt u wel' in plaats van 'van wat kunt u niet'. We constateren nog wel een spanningsveld op dit vlak. Het gevoel ergens recht op te hebben is soms nog aanwezig. In het kader van de voorzienbaarheid vragen we ook een proactieve houding van onze inwoners. We constateren dat de cultuuromslag nog niet is afgerond, in de samenleving, bij onze partners en in onze eigen organisatie. We willen een verdere slag maken van hulpverlening naar ondersteuning. Voor de uitvoering van de wet is er een spanningsveld tussen de geest van de wetten en de wettelijke kaders. Hierdoor lopen we in de uitvoering vaak tegen tegen onduidelijkheden aan.

Bij Jeugdhulp en begeleiding zijn er veelvuldig maatwerkvoorzieningen ingezet om mantelzorgers te ontlasten. Dit was voorheen niet mogelijk. Meer mantelzorgers zijn in beeld gekomen door nadrukkelijk het VIT een rol te geven. De Buurtcoaches en consulent Zorgplein hebben een training mantelzorgherkenning gehad (mantelzorger in zijn/haar kracht houden).

Rondom het langer zelfstandig wonen constateren we dat het een moeilijke opdracht is en gaat worden om als gemeente alleen aan deze opdracht te voldoen. We zijn daarbij afhankelijk van afspraken met woningcorporaties, zorgverzekeraars en zorgaanbieders. Daarnaast hebben we de komende jaren ook nog te maken met forse kortingen vanuit het Rijk. Er zijn groepen inwoners, met name de 4^e generatie ouderen, waarvoor we het gat nog niet gedicht hebben. Met de beschikbare maatwerkvoorzieningen en inzet van eigen kracht mogelijkheden en andere 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen, rest er toch nog een probleem. Namelijk de huis, tuin en keuken dingen rondom het voeren het huishouden. We hebben hierop ingespeeld door onder andere de volgende acties:

- ✓ Oprichting Belevingswoning
- ✓ Pilot Schöneveld senior/dementievriendelijk en mantelzorgvriendelijk
- ✓ Herstart van functies van Meldpunt en Op Maat & Prikbord door VWC
- ✓ Woonvisie is in de maak

Doetinchem heeft een prachtige sociale infrastructuur. Met op veel plaatsen een grote sociale cohesie en een rijk verenigingsleven. We zien nog ontwikkelmogelijkheden en kansen voor laagdrempelige daginvulling in de wijk.

Welke ontwikkelingen zien we?

PGB (uitbetaling door SVB)

In 2015 waren er landelijk problemen met het uitbetalen van persoonsgebonden budgetten door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Budgethouders (inwoners met een pgb) konden daardoor soms hun zorgverlener niet meer betalen. Hiertoe is in Doetinchem een "taskforce" opgericht welke beschikbaar was voor die inwoners en aanbieders die hier hinder van ondervonden. Indien nodig werden voorschotten betaald. We verwachten hier geen grote problemen meer mee in 2016/2017.

PGB (inzet voor het sociaal netwerk)

Een ander in het oog springend onderwerp was de inzet van een pgb binnen het sociaal netwerk. Dat is een persoonsgebonden budget waarmee een inwoner zijn ondersteuning betreft van en betaalt aan een naaste: bijvoorbeeld een ouder, een kind of een ander familielid.

De nieuwe wet verwacht meer dan voorheen dat mensen waar mogelijk op eigen kracht of met behulp van hun eigen netwerk de problemen oplossen. Er wordt geen zorg geïndiceerd, en dus een maatwerkvoorziening verstrekt, als de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk de beperkingen kan wegnemen. Geïndiceerde ondersteuning in de vorm van een maatwerkvoorziening vormt daarmee “het sluitstuk” van de (maatschappelijke) ondersteuning. Dat betekent ook, dat we dit jaar gevallen zijn tegen gekomen, waarbij onder de oude wetgeving een pgb was toegekend t.b.v. inzet van het sociaal netwerk. Feitelijk was echter sprake van een voorliggende oplossing (ondersteuning door het eigen netwerk) waardoor aan de vraag of een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, niet toegekomen wordt.

Dat er een bepaald spanningsveld zit tussen de juridische kaders en de dagelijkse praktijk is daarbij evident: de relevante wetten bieden op dit moment slechts beperkte handvatten voor invulling van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp volgens bovenstaand model. Beide wetten beogen dat het sociale netwerk zoveel mogelijk functioneert als voorliggende voorziening maar in de praktijk is dit ondermeer afhankelijk van de bereidheid hiertoe van de cliënt (en van het sociale netwerk). Indien er geen bereidheid is voor inzet van het sociale netwerk dient een cliënt dit wel te motiveren, maar de gemeente mag niet toetsen op de kwaliteit en inhoudelijke juistheid en redelijkheid van deze motivatie.

Wij vinden echter dat, conform hetgeen door de raad is vastgelegd in DDK3, een maatwerkvoorziening (in dit geval, in de financieringsvorm pgb voor het sociaal netwerk) alleen ingezet dient te worden wanneer dit noodzakelijk is, en wanneer dit aantoonbaar tot de meest adequate ondersteuning leidt. Dat betekent overigens niet dat een dergelijk pgb niet meer mogelijk is, maar wel dat we goed kijken naar wat we als maatschappij van inwoners zelf kunnen vragen/verwachten. En daarbij zijn ook gevallen waarbij een pgb voor het sociaal netwerk het meest geschikt blijkt en/of blijft. Dit is in alle gevallen dus maatwerk.

Voorts betekent het “wegvallen” van een pgb zeer zeker niet dat de inwoner in kwestie niet meer ondersteund wordt: enerzijds gaat het hier namelijk om de inwoners waarbij de ondersteuning nu komt uit het sociaal netwerk (zonder pgb) of via een professionele ondersteuning (meer geëigende ondersteuning voor de specifieke situatie).

Aantal bezwaarschriften

In 2015 hebben wij ruim 7000 besluiten genomen gerelateerd aan het sociaal domein. Er is 193 keer bezwaar is gemaakt tegen een besluit genomen bij het Zorgplein (Wmo 2015 (inclusief Beschermd Wonen + Jeugdwet) en zijn er 105 bezwaren ingediend tegen besluiten genomen bij het toenmalige Werkplein (nu Laborijn). Gezien de oorspronkelijke prognose van respectievelijk 400 en 150 bezwaarschriften zijn wij in de basis tevreden met deze getallen. Elk bezwaar is er natuurlijk één te veel, maar gezien de zeer omvangrijke en complexe beleidswijzigingen vinden we het volume van de bezwaren acceptabel.

We ontwaren echter wel twee duidelijke en urgente aandachtspunten: de doorlooptijden van bezwaarschriften alsmede de (met name in het begin van 2015) onvoldoende juridische onderbouwing van een aantal van onze besluiten. Dat kan inwoners treffen in hun rechtszekerheid en wij vinden dat geen wenselijke situatie.

Doorlooptijd bezwaarschriften

Op 1 januari 2016 was de actuele “werkvoorraad” zo’n 32 bezwaren gerelateerd aan de Participatiewet en zo’n 100 bezwaren op het gebied van Jeugdwet en de Wmo 2015 (inclusief Beschermd Wonen). Het deel Participatie is niet zorgwekkend: er is altijd instroom van nieuwe bezwaren en verwerkingstijd van in behandeling zijnde zaken (de “teller” staat nooit op 0). Op het gebied van Wmo en Jeugd stagneert de doorstroom echter wel. De commissie bezwaarschriften

constateert in haar jaarverslag 2015 ook dat deze achterstand zo spoedig mogelijk dient te worden ingelopen.

Het college deelt die mening en heeft daarom bij besluit van 8 december jl. extra capaciteit ingezet om deze achterstand in te lopen. Er zijn twee extra medewerkers bezwaar & beroep ingehuurd, die inmiddels ruim 3 maanden aan het werk zijn. Vooralsnog is het beeld dat de hoeveelheid onder handen werk niet afneemt, maar wel dat deze bezwaren gemiddeld een stuk “verder” in de procedure zijn. We monitoren zorgvuldig of de achterstand voldoende ingelopen wordt.

Kwaliteit besluiten i.r.t. bezwaarschriften

Een ander aandachtspunt was de kwaliteit van de genomen besluiten (met name op het gebied van de Wmo 2015). Er is, ook door de commissie bezwaar, geconstateerd dat met name in het begin van 2015 nog te vaak besluiten onvoldoende of onjuist gemotiveerd waren. Dat had te maken met de nieuwe wetgeving en het nieuwe lokale beleid en het feit dat het nu eenmaal tijd kost om deze goed te kunnen doorgronden en hierover juridisch houdbare besluiten te nemen. De praktische toepassing van theoretische kaders is echt een zoektocht gebleken: de wet laat relatief veel ruimte voor interpretatie en biedt veel beleidsvrijheid. Met het verschijnen van jurisprudentie worden echter steeds meer kaders zichtbaar en worden beleidsmatige vraagstukken ingekleurd.

Daarnaast was er (gezien de hoeveelheid nieuwe taken) ook een groep medewerkers die zich “het vak” in korte tijd eigen hebben moeten maken. Ook het verloop onder medewerkers op Zorgplein was daarbij een factor van betekenis. Het college is het eens met de commissie dat hierop nog geïnvesteerd moet worden, maar ziet anderzijds ook al duidelijk grote verbeteringen doordat nu meer “aan de voorkant van een besluit” getoetst wordt op de juridische houdbaarheid ervan. Er wordt daarnaast ingezet op scholing en coaching van de (nieuwe) consultants, onder andere via het gemeentebrede traject *Rake voorstellen* en vakspecifieke cursussen.

Huishoudelijke Hulp Toelage

Een bijzondere eend in de bijt het afgelopen jaar was de *Huishoudelijke Hulp Toelage*; een investeringsmaatregel van het ministeries van SZW en VWS ten behoeve van het behoud van werkplekken van huishoudelijke hulpen. Gemeenten konden in 2015 voor het eerst aanspraak maken op deze regeling die erop neerkomt dat inwoners voor een klein bedrag (€5 per uur) huishoudelijke hulp kunnen inkopen. Op jaarbasis mag de cliënt in 2016 maximaal 104 uur extra inkopen.

Als we kijken naar 2015, zijn we gematigd tevreden over deze maatregel. Bezien vanuit de oorspronkelijke invalshoek van arbeidsmaatregel is dit een impuls die we als college graag ondersteunen en daarom ook actief uitdragen. De afname van uren HHT kan echter nog beter. Vanaf januari zijn we gestart met een communicatiecampagne hieromtrent. Wij waren dan ook blij met het bericht van de minister dat de gelden die over waren in 2015, meegenomen kunnen worden naar 2016. Dat bood voor ons ook de kans om nieuwe doelgroepen aan de HHT-regeling toe te voegen:

1. de bestaande en eventuele nieuwe cliënten met een pgb voor *Ondersteuning thuis - Schoon huis*; zij kunnen extra uren HHT inkopen via de gecontracteerde zin-aanbieders (*zorg in natura*).
2. Mantelzorgers (ter voorkoming van overbelasting), onder de voorwaarde dat zij zijn ingeschreven of zich laten inschrijven bij *VIT- hulp bij mantelzorg*.

In 2016 onderzoeken we of er (financiële) mogelijkheden zijn voor uitbreiding naar de doelgroep 75-jarigen en ouder.

Onduidelijkheid was er ook omtrent de HHT. De HHT mag niet ingezet worden als maatwerkvoorziening, maar kan blijkens de toelichting op de HHT-regeling mogelijk wel via een algemene voorziening worden verstrekt. De regeling was ambigue (niet expliciet) over de vraag of de

HHT ook beschouwd kon worden als een voorliggende oplossing voor een ondersteuningsvraag. Doetinchem heeft dat wel steeds gehanteerd: voor die mensen waar de HHT een geschikte oplossing was voor een ondersteuningsvraag, was geen, of niet zo'n grote, geïndiceerde maatwerkvoorziening aan de orde: dat is conform het beleid van de Doetinchemse Keuze (eerst eigen kracht).

Tot medio dit jaar was hierover geen formele duidelijkheid. Toen heeft echter de *Centrale Raad van Beroep*¹ definitief geoordeeld² dat de HHT ingezet kan worden als algemene voorziening, mits deze maar in de lokale Wmo-verordening is opgenomen. We gaan de HHT daarom verankeren in de verordening en communiceren dit hele jaar over het bestaan van deze voorliggende voorziening.

Mantelzorg

Mantelzorg is niet (meer) vanzelfsprekend het familielid om de hoek. Mensen wonen steeds verder verspreid van elkaar. Echtscheidingen en nieuwe gezinssamenstellingen zorgen voor een gevarieerde mix aan mantelzorgers en eveneens voor mensen die dit niet meer willen doen. Het benadrukt het belang van vrijwillige zorg en een goed vangnet.

Ondersteuning thuis - Schoon huis (HHI)

In het verlengde van de uitspraak over de HHT, heeft de CRvB ook geoordeeld over een aantal prangende beroepszaken in het kader van de huishoudelijke hulp (in Doetinchem *Ondersteuning thuis - Schoon huis* genoemd). Overigens was de gemeente Doetinchem geen partij in deze zaken.

Samengevat komt het er op neer dat:

1. Huishoudelijke hulp nu officieel onder de Wmo 2015 valt (dit staat niet expliciet in de wet);
2. Huishoudelijke hulp (en HHT) als voorliggende voorziening aangeboden mag worden, mits dat een geschikte oplossing is (maatwerk).

Doetinchem houdt zich al aan deze twee punten, en dat heeft dus nu geen gevolgen voor ons. Dat sterkt ons in de overtuiging dat we in de geest van de wet handelen. Het derde punt kan echter wel van invloed zijn:

3. Gemeenten zijn verplicht om beleidsregels vast te stellen “op grond van een objectief onderzoek naar noodzakelijke handelingen...die resulteren in voor een huishouden verantwoord resultaat”. De rechter zegt dat dergelijke regels “op objectief, door onafhankelijke, geen belang bij de uitkomst hebbende, derden te verrichten onderzoek zou moeten berusten”. Samengevat: er moet door een onafhankelijke partij bepaald worden wat een acceptabele norm is voor het schoonhouden van een huis.

Wij onderzoeken nu wat deze uitspraak concreet betekent voor Doetinchem.

---

¹ Het hoogste rechtsprekend orgaan op het gebied van sociale voorzieningen in Nederland.

² CRvB 18 mei 2016, 1404

Waar zetten we op in?

- ✓ De inrichting van de sociale infrastructuur wordt steeds meer in samenspraak met het maatschappelijke middenveld gedaan, onder andere in de afwegingsgesprekken. Daardoor krijgen we een meer en genuanceerdere inbreng. Wel merken we dat dat in deze fase een extra tijdsinvestering vraagt.
- ✓ Wijkwerk werkt met fysieke projecten ook aan sociale doelstelling zoals sociale cohesie. Dit wordt zichtbaar in bijvoorbeeld Wijk aan Zet, Doetebol en het Gesco terrein.
- ✓ Zicht krijgen op de mate waarin mensen kunnen werken is onderdeel van werkwijze/aanpak door Buurtplein, Zorgplein en Werkplein. Daginvulling is 1 van de levensdomeinen van de Zelfredzaamheidsmatrix. In de uitvoering vorm geven aan de keten van dagbesteding tot werk, verloopt nog niet altijd soepel en zijn nog veel kansen om te verbeteren.
- ✓ Toeiden naar werk is in principe het hoogste doel. Zelfredzaamheid wordt gestimuleerd door mensen vaardig te maken in netwerken en het persoonlijk presenteren van je vaardigheden en beroepswens. Dit lukt niet voor iedereen; vrijwilligerswerk, bijdragen aan sociale cohesie en zinvolle daginvulling wordt dan vanuit samenwerking binnen het sociaal domein vormgegeven; en is onderdeel van de aanpak (gebiedsgericht: wat kan iemand voor de wijk betekenen en voor persoonlijke ontwikkeling).
- ✓ Doorontwikkeling van de Vrijwilligerscentrale naar een maatschappelijk herkenbaar punt waar vraag en aanbod gekoppeld worden. Hierbij nemen zij ook een rol bij het inzichtelijk maken van de sociale kaart.

Vernieuwing/ Gericht op de vraag en het resultaat, niet op het (bestaande) aanbod/ Oud voor nieuw

Onze visie in 2 zinnen

Veel ondersteuningsproducten worden verstrekt omdat ze er zijn; niet omdat ze strikt noodzakelijk zijn. In DDK is ervoor gekozen om de inwoner als vertrekpunt te nemen, de vraag is dus altijd: *wat is er écht nodig om de inwoner te ondersteunen in zijn eigen kracht?*

Oud voor nieuw is een begrotingsprincipe. Een nieuwe ondersteuningsvorm/functie wordt alleen aangeboden wanneer een oude vorm vervalst.

Wat hebben we al bereikt?

We merken dat de omslag van aanbodgericht denken naar vraaggericht denken sterk in ontwikkeling is, maar tijd kost. We hebben veel geïnvesteerd op capaciteit in beleid en kwaliteit, om samen met consultants de omslag te maken. Dit gebeurt onder andere door casuïstiekbesprekingen. Er is veel ingezet op scholing van de buurtcoaches gericht op het vinden en ondersteunen van de eigen kracht van inwoners.

Goed voorbeeld 4 Overgang naar werk

- ✓ Estinea, Zozijn, Elver en Siza werken aan een doorontwikkeling van hun daginvulling, en gaan meer samenwerken. Er is al aansluiting met de Stadskamer
- ✓ Het ambachtshuis van BW Oost: leerwerktrajecten met meester/gezelconstructie bij sociale ondernemingen

Met name bij de herindicaties zien we dat mensen nog vast houden aan hun overgangsrecht. Vanuit de inkoop 2015 hadden we nog onvoldoende mogelijkheden voor omschakeling naar het vraaggericht inzetten van ondersteuning. Veel bestaand aanbod ingekocht, ook als gevolg van de verplichting voor jeugdhulp van bieden zorgcontinuïteit in 2015.

Welke ontwikkelingen zien we?

Klanttevredenheid

In zijn algemeenheid zijn wij tevreden met hoe de decentralisaties zijn geland in de Doetinchemse samenleving. Het gaat om de grootste beleidsverandering in jaren, op thema's die diep kunnen

ingrijpen op het leven van mensen en dat ook nog eens voor een significant deel van onze inwoners. Wij vinden het van belang goed op de hoogte te blijven van wat er hieromtrent in onze samenleving omgaat en welke effecten het nieuwe beleid daadwerkelijk heeft op onze inwoners.

Een andere belangrijke graadmeter daarbij was ook de sociale raad die namens diverse cliëngroepen, soms onder tijdsdruk en een veelheid aan stukken, toch steeds een fundamentele, positief-kritische bijdrage heeft geleverd aan beleidsvorming in het sociaal domein. Geluiden uit de samenleving bereikten ons ook via onze medewerkers van het KCC, het onderzoek van het EPG, het burgerpanel Doetinchem Spreekt, de commissie bezwaarschriften, de media en de vele Gesprekken die we met inwoners gevoerd hebben. Daarnaast is er vanaf 1 januari ook een laagdrempelige, gemeentelijke Ombudsman actief. Kortom: er zijn voldoende mogelijkheden om ook in 2016 en verder de vinger aan de pols te houden.

Verbreden DDK

We zien kansen in de verdere verbinding van DDK3 aan armoedebeloid, de wijknetwerken, sport/cultuur en volkgezondheid; kortom de rest van het sociaal domein. Daaraan gerelateerd werken we ook aan nieuw subsidiebeloid en bijbehorende afwegingsgesprekken en contractbeheer.

Waar zetten we op in?

- Regionaal werken we aan de ontwikkeling van de inkoop voor 2017 en verder. De bedoeling is de omslag te maken van product naar traject. We willen van het enorme aantal producten dat we nu kennen, in de jeugdzorg zijn dit er al bijna 200, terug gaan naar een hanteerbaar aantal 'blokken'. Deze blokken zijn gerelateerd aan de resultaten van dat wat we voor onze inwoners willen inkopen, bijvoorbeeld wonen, daginvulling en begeleiding. Hiermee is de inkoop een middel om de vernieuwing die we willen bereiken door te zetten.
- Één van de manieren waarop we monitoren hoe het gaat met onze inwoners is middels twee cliëntervaringsonderzoeken: er worden 500 inwoners met een voorziening op grond van de Jeugdwet, en 500 personen met een voorziening op grond van de Wm0 2015 aangeschreven met vragen over hoe zij de decentralisaties, de gemeentelijke toeleiding en hun ondersteuning op dit moment ervaren. Wij streven er naar de resultaten hiervan rond de zomer gereed te hebben.
- We onderzoeken of de lokale Ombudsman ook voor Buurtplein werkzaamheden in het kader van klachtbehandeling kan gaan verrichten. Buurtplein gaat klachtenregeling evalueren en ontwikkelt een instrument voor onderzoek naar tevredenheid werkwijze.

Concrete doelstellingen

In de Doetinchemse keuze zijn naast de kaders een aantal concrete doelstellingen opgenomen. Deze zijn zo geformuleerd dat ze meetbaar zijn, en een handvat geven om door de jaren heen de ontwikkeling te blijven monitoren.

Bij de jaarrapportage over 2015 heeft het Evaluatiebureau Publieke Gezondheid (EPG) deze doelstellingen voor de gemeente Doetinchem gemeten, in een combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Onderstaand zijn deze conclusies per doelstelling samengepakt en geeft het college een reflectie.

Het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders in Doetinchem:

Doelstelling	Conclusie EPG
a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven	<ul style="list-style-type: none"> - Doetinchem is goed op weg - Veel mensen met een hulpvraag melden zichzelf (45%) bij buurtcoaches - Houding van sommige consulenten, mn bij Laborijn kan nog beter - Verdere ontwikkeling van maatwerk doorzetten
b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien	<ul style="list-style-type: none"> - Positieve ontwikkeling op de participatieladder; mensen zijn gemiddeld zelfredzamer geworden - Mensen betrokken bij schulddienstverlening beter in hun kracht, wel oplopende kosten - Afstemming tussen buurtcoaches/ consulenten zorgplein en consulenten Laborijn is onvoldoende
c. Meer inwoners lossen hun problemen (weer) zelf op	<ul style="list-style-type: none"> - Om verandering door uitvoering gemeente te kunnen meten moet dit opnieuw gemeten, nu nulmeting - Cliënt interviews laten zien dat mensen na ondersteuning op eigen benen verder kunnen. - Nazorg is nog onderbelicht

Reflectie

- Het college herkent de conclusie van het EPG dat we op de goede weg zijn. Met het inzetten van de buurtcoaches is het gelukt om een laagdrempelige en herkenbare plek te maken waar onze inwoners terecht kunnen voor ondersteuning. De doorgeleiding en vroegsignalering werken zoals we hadden gehoopt.
We herkennen ook de verschillende culturen waar al onze consulenten en de buurtcoaches vandaan komen, en de dilemma's waar mensen in de praktijk mee te maken krijgen. Hier wordt door middel van scholing en intervisie hard aan gewerkt. Dit zien we zeker nog als een opgave voor de komende periode.
- We zijn blij met de positieve ontwikkeling op de participatieladder. En het is positief dat dit resultaat gedurende het eerste jaar al zichtbaar wordt.
De afstemming tussen de consulenten van het Zorgplein, Laborijn en de buurtcoaches zien we als een grote uitdaging, deze is cruciaal voor een goed werkende Doetinchemse keuze. Zoals eerder genoemd bekijken we in het kader van de organisatieontwikkeling of de huidige structuur wel optimaal aansluit bij wat we willen bereiken; een goede en makkelijke uitwisseling tussen betrokken professionals. Op verschillende onderdelen wordt hier al mee geëxperimenteerd, zo gaan de jeugdconsulenten en buurtcoaches bij complexe casussen al gezamenlijk op gesprek. Buurtcoaches zijn regelmatig aanwezig bij klantgesprekken met Laborijn om gezamenlijk een bredere aanpak met de klant te organiseren. Laborijn en het

Buurtplein organiseerden gezamenlijk een kennisbijeenkomst voor de nieuwe buurtcoaches over samenwerking en de Participatiewet. Ook kijken we naar de mogelijkheden van gezamenlijk gebruik van de zelfredzaamheidsmatrix.

- c) Voor een flink aantal van onze concrete doelstellingen geldt de meting van het EPG als 0 meting.

We herkennen de onderbelichting van nazorg. Het EPG verwijst vooral naar het volgen van de indicatie; levert de ingezette zorg nu het gewenste resultaat? Hier is het afgelopen jaar nog te weinig op ingezet omdat de focus lag op het zo snel mogelijk toekennen van passende ondersteuning. Het college ziet daarnaast ook het vinger aan de pols houden wanneer de zorg is afgelopen als een belangrijke taak. Met name bij financiële ondersteuning zien we dat dit wel belangrijk is. De buurtcoaches vervullen deze rol voor complexe problematiek, zij hadden op 31 december ongeveer 300 mensen in beeld als 'waakvlamdossier'.

Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.

Doelstelling	Conclusie EPG
Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet voor de buurt is al groot, tweederde doet wel eens iets voor burens - Ondersteuning van omgeving vragen/ ontvangen is complex, het kan ook niet altijd. Bespreekbaar maken wordt niet als probleem ervaren. Bij Laborijn gebeurt dit nog niet altijd - Dit moet in 2016 opnieuw gemeten om ontwikkeling door inzet gemeente te kunnen zien

Reflectie

Het maatschappelijk kapitaal in Doetinchem is groot; tweederde van de mensen doet al wel eens iets voor zijn of haar burens. Dit is iets om trots op te zijn. We willen dit verder faciliteren door ons als gemeente positief en in dialoog op te stellen. De laatste paar jaar is een aantal flinke bewonersinitiatieven gestart en uitgevoerd (Gesco, Doetebol, etc.). Met Samenwerken in Doetinchem werken we samen aan het verbeteren van dit proces. Het college herkent ook het verschil in sociale cohesie tussen buurten, waar dit minder vanzelfsprekend ontstaat is van oudsher de inzet van de wijknetwerken groter en werken in verhouding meer buurtcoaches. Laborijn stelt haar klantgroepen op de hoogte van initiatieven en stimuleert hen om deel te nemen. Rondom inkomensondersteuning is een flexibele inzet minder vanzelfsprekend.

De sociale cohesie in de buurt groeit.

Doelstelling	Conclusie EPG
De sociale cohesie in de buurt groeit	<ul style="list-style-type: none"> - Verschillen in sociale cohesie per buurt en wijk zijn groot - Om ontwikkeling te meten in 2016 opnieuw meten - Meedoenarrangement wordt gewaardeerd

We herkennen de verschillen tussen wijken vanuit de conclusies uit de leefbaarheidsmonitor (Lemon) van de afgelopen jaren. Toch is de reden waarom buurten en wijken minder scoren op sociale cohesie vaak moeilijk te vinden (bijv. Overstegen scoort laag, maar deelname wijkactiviteiten is niet lager dan elders.). In het afgelopen jaar zijn verschillende initiatieven gestart waarvan we verwachten dat deze invloed zullen hebben op de sociale cohesie. Het

meedoenarrangement is hier een voorbeeld van, maar ook de extra inzet op laaggeletterdheid vanuit de buurtcoaches. Hierin wordt samen met taalhuizen en het Graafschapcollege een combinatie gemaakt van formeel en informeel leren.

Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening.

Doelstelling	Conclusie EPG
Algemeen	Vanuit de client interviews blijkt dat mn cliënten van Buurtplein worden versterkt in eigen regie
a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers	- Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar over 2015 - Bij Laborijn wordt geen verschil ervaren na 1 jan 2015
b Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving	- Kwantitatieve gegevens van nu kunnen functioneren als nulmeting. Nog geen vergelijking mogelijk - Vanuit professionals van gemeente en Buurtplein wordt aandacht gevraagd voor groep 17-27 jaar - Rndom preventie zijn de eerste stappen gezet, hier liggen nog kansen
c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs;	- Op dit moment is nog geen verschuiving inzichtelijk te maken - Op dit moment is niet inzichtelijk hoeveel kinderen regulier onderwijs volgen met ondersteuning
d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).	- Op basis van deze gegevens is geen verschuiving zichtbaar te maken - Volgens professionals is er op korte termijn meer behoefte aan aangepaste woningen. Ook wordt aandacht gevraagd voor de doelgroep van de OGGZ

Reflectie

- Dit zullen we opnieuw moeten meten na 2016 om de verschillen te kunnen zien.
- De groep van 17-27 jaar is kwetsbaar omdat zij makkelijk tussen de regelingen in de verschillende wetten vallen. Bij overgang naar 18 jaar verliezen ze verschillende rechten en kunnen zij door de veranderende regels in de participatiewet met inkomensproblemen te maken krijgen. Er wordt ingezet op de aansluiting van school naar werk, en regionaal zijn afspraken gemaakt over de overgang van school naar werk voor jongeren uit het praktijkonderwijs en jongeren uit het speciaal onderwijs. *Zie hiervoor onder kader Niemand tussen wal en schip.*
We zullen verder inzetten op preventie, daar liggen nu ook meer kansen.
- Voor wat betreft het aantal kinderen in regulier danwel speciaal onderwijs ligt een belangrijke verantwoordelijkheid bij het onderwijs, met het Passend onderwijs. Gemeente en onderwijs stemmen af rondom de aansluiting met Passend onderwijs.
- We zien in het kader van de woonagenda vooral dat de behoefte aan breed toegankelijke woningen toeneemt, daarbij gaat het niet altijd om aangepaste woningen. In de inkoop vanaf 2017 willen we wonen als aparte component gaan inkopen, daarbij wordt goed gekeken naar wat er nodig zou zijn.

Financiën DDK

De vijfde concrete doelstelling in DDK is de uitvoering van deze taken binnen de beschikbare budgettaire middelen die we hiervoor ontvangen van het Rijk.

Binnen de budgettaire kaders

Onze visie in 2 zinnen

We willen de transitie van het sociale domein en de daarmee samenhangende financiële uitdaging (dus de kortingen) vormgeven binnen de beschikbare budgetten. We zetten deze budgetten zoveel mogelijk ontschot in.

Wat hebben we al bereikt?

- De financiën zijn in grip, we hebben het beschikbare geld wel nodig gehad voor zorg. Op een budget van €90 miljoen komen we neutraal uit. Exclusief de regionale verevening op het gebied van jeugd komen we op een tekort van bijna € 500.000, inclusief de voorlopige verevening op een positief saldo van ruim € 700.000.
- We zien een aantal vernieuwingen die zowel beleidsinhoudelijk als financieel een voordeel (gaan) opleveren. De voorliggende voorziening van de Stadskamer is hier een voorbeeld van.
- Op een aantal onderdelen zijn de budgetten al flink ontschot ingezet. De ontschotte subsidie mantelzorg en vrijwilligers is hier een voorbeeld van.

In onderstaand overzicht zijn de daadwerkelijk beschikbare budgetten voor 2015 gepresenteerd naast de realisatie 2015 op dit moment. Bij deze realisatie moet wel opgemerkt worden dat dit niet het definitieve eindbedrag over 2015 betekent. Hieronder staan de bedragen over 2015 op het moment van het sluiten van de boeken voor de jaarstukken weergegeven. Op dat moment waren bijvoorbeeld nog niet alle productieverantwoordelingen van aanbieders binnen.

Voor een uitleg van de behaalde resultaten op onderstaande onderdelen verwijzen we naar de jaarstukken 2015. In Hoofdstuk 4 staan onderstaande posten toegelicht.

De Doetinchemse Keuze	budget 2015	realisatie 2015	saldo 2015
Budgetten nieuwe taken			
jeugdzorg	15.921	16.634	-712
participatie			
- WSW oud	9.950	9.950	0
- restant gebundeld reïntegratiebudget	1.661	1.661	0
	11.611	11.611	0
beschermd wonen (regionaal)	26.167	27.788	-1.621
wmo awbz	9.434	9.220	214
inloopfunctie GGZ (regionaal)	986	40	946
		946	-946
	986	986	0
totaal nieuwe taken	64.120	66.240	-2.120
Budgetten bestaande taken			

participatie			
- rijksbijdrage inkomensdeel WWB	13.841	13.841	0
- inkomensdeel WWB eigen middelen	900	1.504	-604
	14.741	15.345	-604
wmo			
- integratie uitkering wmo (hh)			
incl. uitvoeringskosten	4.708	4.879	-171
- WRV/armoede/openbare gezondheidszorg / mantelzorg & vrijwilligers	6.672	5.875	797
totaal uitgaven wmo	11.380	10.754	626
totaal bestaande taken	26.121	26.099	22
Investeringsen			
- arbeidsmarktmaatregelen / innovatie	250	250	0
- versterken mantelzorg en vrijwilligers	300	300	0
- investeringen in voorliggende voorzieningen			
totaal investeringen	550	550	0
Totaal nieuw, oud en investeringen	90.791	92.339	-2.098
inzet eigen middelen	1.600		1.600
Totaal DDK	92.391	92.339	-498
Voorlopige regionale verevening jeugd			1.224

Welke ontwikkelingen zien we?

- Er wordt hard gewerkt aan een ander afwegingskader voor bijvoorbeeld de subsidies.
- De jurisprudentie rondom de HH heeft mogelijk financiële effecten. Wanneer we verwachten dat hiervoor een financiële bijstelling nodig is of andere keuzes moeten worden gemaakt wordt dat aan de raad voorgelegd.
- Vernieuwing is minder snel mogelijk dan we hadden gehoopt op bijvoorbeeld het gebied van Beschermd Wonen.

Waar zetten we op in?

- Zoals gezegd zetten we in de komende periode in op een verdere ontschotting en integratie van preventie en maatwerkvoorzieningen. Hiervoor kijken we opnieuw naar de begroting van DDK. Er is een aantal posten, zoals de jeugdagenda en een gedeelte van de OGGZ budgetten zoals inloop, die nu nog niet in de integrale DDK begroting zijn opgenomen. Terwijl dit beleidsmatig wel passend lijkt.
- Hierbij kijken we ook opnieuw naar de ingeschatte hefbomen en het ingeschatte resultaat ten tijde van de vaststelling van DDK3.
- De prioriteiten die de raad herkent, of welke door de raad worden toegevoegd, worden uitgevoerd of op een later moment aan de raad voorgelegd. Dit laatste via de Begroting 2017 of via separate voorstellen.